

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XVI. Ignorantia concomitans, nec voluntarium causat, nec
involuntarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

quam voluntatis, quo supponitur causare opus, quod sine ipsa non fuisset, ob contrariam utique illam inclinationem; cuius tamen inefficacia se prodat, ex eo quod intellectum non applicet ad comparandum mediis possibilibus scientiam, quâ presente opus non fieret.

CAPUT XV.

Ignorantia concomitans, nec voluntarium causat, nec involuntarium.

149 **N**equè enim facit opus voluntarium, nec facit opus involuntarium. Non facit voluntarium: quia non facit ullo modo cognitum, sed prorsus ignoratum, ignorantia non voluntaria. Nec facit involuntarium: cum opus sine ipsa adhuc equidem fieret, nec proinde conjunctam habeat presentem voluntatis inclinationem, contra quam opus fiat.

150 Hinc conficitur, eum qui inimicum, concomitanter ignoratum, ejaculando occidit, non peccare peccato homicidii. Quia voluntariè ipsum non occidit, defectu cognitionis.

151 Nec refert, quod animo sic affectus sit, quod, licet hic & nunc velit ejaculari feram (quia putat feram esse quam videt) adhuc ejaculaturus esset, si sciret inimicum esse loco ferre. Quia, talibus in circumstantiis, affectus ille animi regulariter non est actualis, sed habitualis dumtaxat, qui non sufficit ad peccandum hic & nunc, per actum, in quem hic & nunc non influit. Aliàs simili ratione innumera nobis hic & nunc imputarentur peccata, ad quæ animus sic habitualiter affectum gerimus, quod ea committeremus, si in tali vel tali circumstantia essemus, in qua de facto non sumus.

152 Si tamen illa voluntatis affectio, seu dispositio, foret actualis dum ejaculatur, sic ut actu diceret: *Vellem ejaculari inimicum, si scirem ibi eum esse*, reus foret homicidii interni (ob affectum illum actualem ad inimici occisionem, tamen si solum exequendam sub conditione scientiæ, hic & nunc non habitæ); sed non homicidii externi (tamen si de eo reum ipsum faciat Corduba quaestionarii lib. 2. q. 9.) quia pravus ille affectus non influit hic & nunc in externam illam occisionem, sed sola volun-

tas occidendi feram; utpote quam solam, non inimicum, hic & nunc existimat presentem. Ita noster sapientissimus Lezana tract. 5. disp. 9. q. 3. cum Granado, Montefino, Tannero, &c.

Si dicas, affectum animo ut supra, æquivalenter dicere: *Volo quidem absolute feram hic & nunc occidere, quia prorsus existimo feram esse quam video; si tamen loco fera sit inimicus meus, volo hæc ejaculacione ipsum occidere.*

Respondeo negando ita esse, regulariter loquendo: raro namque accidit, quod modo dicto formaliter, aut virtualiter, seu æquivalenter dicat: *Volo*, &c. sed ad summum: *Vellem*, &c. ut supra num. 148. Inter quas affectiones istud est discriminis, quod prior sit sub conditione presentis inimici, purificatâ de presenti, non purificatâ de presenti. Sed ne ipsa quidem affectio voluntatis, quæ dicit: *Vellem*, &c. in concomitanter ignorante solet esse actualis; sed ut plurimum habitualis, non applicans hic & nunc potentiam executivam ad opus; tamen si applicaret, si scientia adesset.

In casu etiam raro, quo contingit esse actualem, vix contingit habere se per modum imperii hic & nunc efficacis; sed ut plurimum per modum velleitatis, seu nudæ complacentiæ, vel actus conditionati, cuius conditio scitur non subesse. Et idè ignorantia concomitans regulariter excusat actum externum à peccato, & censuris ei annexis; sicut & ab irregularitate, obligationeque restituendi, titulo injustæ damnificationis; utpote quæ non exurgit ex solo affectu purè interno & inefficaci, sed ex effectu externo voluntario ac peccaminoso, ut bene Sylvius, Lezana, Vasquez, Tannerus, &c.

Fatendum tamen cum Suarez, in casu raro, quo quispiam de presenti foret ita actu affectus, ut æquivalenter diceret: *Volo quidem absolute, &c.* ut supra in objectione, reum fore homicidii externi. Quia actualis illa affectio ipsius, in homicidium externum hic & nunc influeret, sub conditione purificata de presenti. Et idem dicendum videtur, in casu, quo voluntatem hanc actualem haberet: *Volo inimicum occidere quocumque tempore & ubilibet existentem*, cum implicite videatur involvere sequentem: *Volo hic & nunc occidere, si ibi sit.*

LIBER SECUNDUS.

Amor liber.

Quemadmodum nihil tam voluntarium, quam velle & amare; sic nihil tam liberum. Quid enim magis liberum, quam quod maxime est in potestate nostra? Quid magis in potestate nostra, quam velle & amare? Neque enim voluntas extra se exire debet, ut velit & amet. Ire non debet ad

orientem, ut quærat charitatem; nec navigare ad occidentem, ut inveniat dilectionem. Intus in corde amor est. Ibi nec pedes laborant currendo, nec aures audiendo, nec manus operando lassantur. Ad alia bona potest interdum aliquis qualemcumque excusationem habere: ad habendam dilectionem nullus se potest ex-